

Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane ena, za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2 50 za 1/64 strani K 1— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 52.

V Ptuj v nedeljo dne 28. decembra 1913.

XIV. letnik.

Božična luč.

Tema in noč . . .

Le iz palač bogatcev se sveti,
reveži svojega srca segreti
nikod ne morejo, nikdar ne morejo;
človek je v lakoti ves potrt,
beda je hladna kakor smrt.

Ej to razkošje!

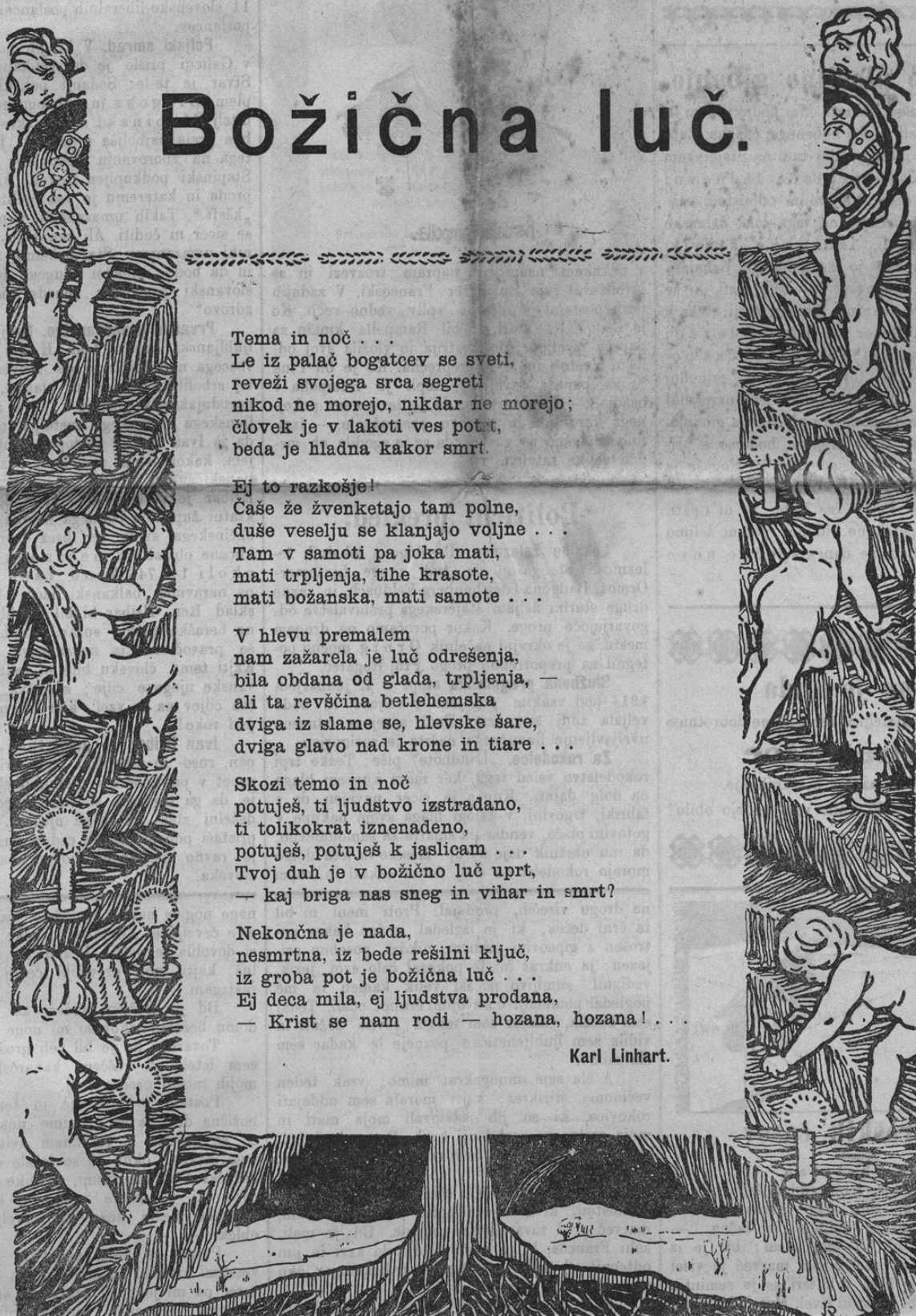
Čaše že žvenketajo tam polne,
duše veselju se klanjajo voljne . . .
Tam v samoti pa joka mati,
mati trpljenja, tihe krasote,
mati božanska, mati samote . . .

V hlevu premalem
nam zažarela je luč odrešenja,
bila obdana od glada, trpljenja, —
ali ta revščina betlehemska
dviga iz slame se, hlevske šare,
dviga glavo nad krone in tiare . . .

Skozi temo in noč
potuješ, ti ljudstvo izstradano,
ti tolikokrat iznenadeno,
potuješ, potuješ k jaslicam . . .
Tvoj duh je v božično luč uprt,
— kaj briga nas sneg in vihar in smrt?

Nekončna je nada,
nesmrtna, iz bede rešilni ključ,
iz groba pot je božična luč . . .
Ej deca mila, ej ljudstva prodana,
— Krist se nam rodi — hozana, hozana! . . .

Karl Linhart.

Današnja številka „Štajerca“ ima 4 strani
priloge; vsled tega obsega skupaj 12 strani.

Cenjene naročnike * opozarjamo, da se bližamo koncu leta in da je vsled tega skrajni čas, poslati naročnino. Kdor pošlje naročnino za naprej še pred novim letom, temu je treba plačati le 3 krone. Z novim letom pa bode naročnina na 4 krone zvišana. Prosimo pa tudi vse somišljenike in prijatelje, da naj božične praznike porabijo za priporočanje in agitiranje, za razširjenje našega potrebnega lista. Čimveč novih naročnikov in odjemalcev bomo dobili, temvečji bode tudi naš list. Vsi na delo!

Tiskarsko plačilno gibanje.

Pogajanja med tiskarniškim podjetnikom in osebjem niso imela doslej nobenega uspeha. Zato postaja plačilno gibanje zdaj tudi na Štajerskem akutno. V soboto preteče 14 dnevni rok, ki so ga delavci s svojim odpustom stavili. Ako bi podjetniki od tega časa delavske zahteve ne sprejeli, izbruhne štrajk. Mariborska „Straža“ je že ponehala izhajati, istotako tudi „Gospodar“ in drugi listi, ki se tiskajo v Cirilovi tiskarni. Ednako stoji stvar v Celju in drugod. Kakor vse kaže, bode tudi „Štajerc“ moral za kratki čas ponehati. Ako bi torej „Štajerc“ prihodni petek ne izšel, naj vzamejo cenjeni naročniki na znanje, da je to posledica plačilnega gibanja. Kadar bode stvar zopet urejena, bomo s prilogi izostale številke nadomestili. Mogoče je sicer še, da se stvar mirnim potom in brez štrajka reši. Ali kakor vse kaže, to ni upati. Ako se torej v petek ne vidimo, potem želimo cenjenim prijateljem že danes srečno novo leto!...

Zima je huda

in naše zveste prijateljice ter poletne dobrotnice
nežne ptice

trpijo hudi mraz ter pomanjkanje.

Dajte jim zrnja! — Povrnile vam bodejo obilo!

Iz otroških časov.

Spisala
Ada Christen.

Moje hrepenenje, moja edina želja bila je kanarček. Bila sem takrat šest let stara, revna, majhna in lačna. — In niti živ ni bil moj ideal; bil je iz voska in votel, ni imel nogic, marveč je visel na niti v rinki iz žice, v kateri se je semintja zibal, kakor da bi v istini živel. Marsikdaj stala sem pač celo uro in gledala otožno na malega, laškega dečka, ki je tucat takih tičov, po vrsti

Kardinal Rampolla.

Poročali smo že v zadnji številki, da je umrl eden najznamenitejših cerkvenih knezov, kardinal Rampolla. Danes prinašamo sliko pokojnika, ki je šele pred kratkim praznoval svoj 70. rojstni dan. Mariano Rampolla marchese di Tindaro bil je v Polizzi na Sicilskem rojen in v „Accademia dei Nobili“ v Rimu vzgojen. Leta 1880 imenoval ga je prejšnji papež Leon XIII. za svojega tajnika in leta 1887 za kardinala ter državnega tajnika. Voden je papežev politiko

Kardinal Rampolla.

v nekakem nasprotju napram trozvezi in se približaval raje Rusiji ter Francoski. V zadnjih letih postajal je njegov vpliv vedno večji. Ko je Leon XIII. umrl, bil bil Rampolla kmalu za papeža izvoljen. Ali Avstrija je vložila svoj odločni „veto“ in je to preprečila. Ko je bil Pius X. za papeža izvoljen, stopil je Rampolla v ozadje. — Zanimivo je, da je testament pokojnega kardinala in njegovo premoženje — izgnilo. Splošno se govori, da se je zgodila ob mrliču velika tatvina.

Politični pregled.

Lokalne železnice. Predloga o lokalnih železnicah obsega m. dr. tudi proge Ljutomer-Ormož, Radgona-Gleichenberg-Feldbach, in razne druge starim željam štajerskega prebivalstva odgovarjajoče proge. Kakor poročamo na drugem mestu, se je okrajni načelnik Orniš močno potegnil za prepotrebno progo Ptuj-Rogatec.

Službena pragmatika stopi s 1. januarjem 1914 pod vsakim pogojem v veljavo in bode veljala tudi za nazaj. Tudi sprejem odnosno uveljavljenje finančnega načrta je zagotovljen.

Za rokodelce. „Landbote“ piše: Težko trpi rokodelstvo vsled tega, ker mora kupcem blago na dolg dajati. Kupec je sicer navajen, da v fabрики, trgovini, v zalogi blaga svoje nakupe v gotovini plača, vendar pa smatra za samoumevno, da mu obrtnik daje na up. Mesece in leta dolgo morajo rokodelci na svoj denar čakati in kupci

na drogu visečih, prodajal. Proti meni ni bil ta črni deček, ki je izgledal vedno kakor potrošen z gipsovim prahom, nikdar posebno prijazen; ja enkrat mi je pokazal celo svoj jezik, vzdignil sumljivo počasi velik kamen in me pogledal pomembljivo s svojimi črnimi očmi. Tedaj sem bežala, kakor sem mogla ravno bežati in vidila sem ljubljenskičke pozneje le kadar sem šla mimo.

A šla sem mnogokrat mimo; vsak teden večina štrikrat; kajti morala sem oddajati rokavice, ki so jih izdelovali moja mati in moja sestra za vsakdanji kruh. Doma so skrbeli zame, od trenutka, ko sem odšla, pa do trenutka, ko sem zopet prišla.

Tudi jaz sem imela strah, pa ne pred nevarnostmi, ki grozijo v bogim, malim otrokom, marveč pred tovarnarjem rokavic. Bil je mali, suhi Francoz, ki je mučil šivilje do krvi in jim odtegnil od težko zasluženih par krajcarjev, ako je le ena nit izpustila.

Kako sem vzdihnila, ko sem odprla vrata za odhod, kako sem skočila od samega veselja z obema nogama nakrat v lužo, da so moje

so celo razžaljeni, ako se jim pošlje mesečni ali četrtletni račun. Tako boleha rokodelstvo na velikih dolgovih in pomanjkanju gotovega denarja ter ne more tekmovali z veliko industrijo. K temu pride še pomanjkljivost v rokodelskem knjigovodstvu. Predlaga se tedaj to-le: V vsakem mestu naj se vsi stvarni računsko centralo, kateri bodejo rokodelci svoje zahtevke izročili in ki bode skrbela za pravočasno izpisanje ter realiziranje računov. Ta centrala zamogla bode voditi tudi rokodelčvo knjigovodstvo in bi mu lahko v vsaki stvari z delom in nasvetom pomagala. Že obstoječe organizacije obrtnikov bi morale seveda sodelovati.

Deželni zbor koroški stopil bode bržkone dne 8. januarja skupaj.

Deželno zbornice volitve na Kranjskem so zdaj izgotovljene. Končni uspeh ni prinesel navzlic najbesnejši agitaciji nobene spremembe. Deželni zbor šteje 28 slovensko-klerikalnih poslancev, 11 slovensko-liberalnih poslancev in 11 nemških poslancev.

Poljski smrad. V krogih poljskih politikov v Galiciji prišlo je do velikanskega škandala. Stvar je ta-le: Sedanji poljski minister-rojak plem. Długosz in najmočnejši politični voditelj Stapiński sta se skregala, čeprav sta bila preje najboljša prijatelja. Długosz je vsled tega na zborovanju zapnikov povedal, da je Stapiński podkupljen človek, ki za denar vse proda in kateremu je vsa politika le umazan „kšeft“. Takih umazanosti v poljskem taboru se sicer ni čuditi. Ali zanimivo je, da so zapniki umazanemu Stapińskemu zaupanje izjavili in da bode minister Długosz brco dobil. Star slovanski pregovor: „chodz nie honorowo de zdrovo“.

Pravaško gospodarstvo. Svoj čas bil je bivši ljubljanski župan Ivan Hribar pravi vzor vsacega narodnjakarskega Slovenca in kdor se tej srbofilski pancpani ni klanjal, bil je od vseh narodnjakarjev proklet... V zadnji seji ljubljanskega občinskega sveta pa je prišlo na dan, da je Ivan Hribar postopal z občinskim denarjem, kakor svinja z mehkom. Sam sedanji ljubljanski župan dr. Tavčar je povedal to-le: Ivan Hribar je v času od l. 1908 do 1910 kot takratni župan iz lastnega nagiba in brez znanja občinskega sveta ter brez dovoljenja v to poklicane oblasti iz meščanskega sklada okoli 143.746 kron vzel. Hribar je torej na naravnost balkanski način plenil meščanski sklad. Res, Hribar bi bil ljubljano naravnost na beraško palico spravil, ko bi se ga ne bilo še pravočasno iz županskega stolca pahnilo. Kajti temu človeku bilo je vedno le za vseslovanske njegove cilje; sredstva za zasledovanje teh ciljev pa je vzel, kjer so mu prišli ravno pod roke!

Ivan Hribar — adio! Bivši ljubljanski župan, ruso- in srbofilski Ivan Hribar hotel se je zopet v političnem življenju uveljaviti. Zahteval je, da ga trgovska zbornica odpošlje v kranjski deželni zbor. Pa so ga njegovi lastni nekdani pristaši popolnoma na cedilu pustila. Povsod se je ravno izpoznalo pogubonosne cilje tega človeka.

nage nogice nakrat izgledale, kakor da bi imele sive čevljičke. Ali take poskoke iz veselja sem si dovolila le poleti. Pozimi šla sem lepo mimo luž, kajti moji preveliki čevlji bili so vedno raztrgani.

Bil je Božični večer, ko sem tako hitro domu bežala, kakor so mi noge dovolile. —

Tovarnar mi je bil celi groš daroval; zato sem letela in voščeni kanarček frfoval je v mojih mislih pred menoj.

Postal je hladneje in temneje; šumeča božična drevesa se je mimo nosilo. Prodajalne so se svetlele v čarobnem svitu, za velikimi trgovinskimi okni pa so ležale čudežne igrače, Jezučki z zlatimi lasmi, punčike z živimi očmi, ovce, ki so letale vedno v krogu — oh! in tako nežni kožuhati čevljički — gorke obleke — —

Počasi je sneg padal in padal, sani z veselimi zvončki so hitele mimo — ledeno-mrzli veter pa mi je podil zmraznjeni sneg kakor igle v obraz; hrepenela sem še bolj po kanarčku, po sestri, bratcu in materi, po ozki kamnici in revni slamnati postelji.

Politični duhovnik — tat. Kako globoko demoralizira politika slovenske duhovnike, kaže sledeči slučaj, ki ga pripoveduje „Slov. narod“: Župnik Rihar v Mekinah je bil na dan volitev dne 9. decembra predsednik volilne komisije. Kot tak je k r a d e l pri skrutinju glasovnice naprednega kandidata Seršena in jih nadomeščal z glasovnicami, glasečimi se na ime dr. Janeza Ev. Kreka. . . . Proti župniku Riharu, katerega so na lici mesta pri tatvini zasačili, se je uvela kazenska preiskava. Namen posvečuje sredstva.

Organizirana tolpa ogleduhov v Galiciji. Iz Krakova poročajo: Policija je zasledila: dobro organizirano tolpo ogleduhov ter jih tudi več aretirala. Dognali so, da je v ruskem obmejnem kraju Granica živeči Ivan Rudzki, v zelo ozki zvezi z varšavskim generalnim štabom. Nadalje so dognali, da je Rudzki poskušal pridobiti železniške nastavljenice za svoje namene in od teh dobiti proti visokim nagradam tajne ukaze o translokacijah vojaštva, prevozu vojnega materiala in drugo. Ko je pred par dnevi prestopil Rudzki mejo, ga je obmejna policija aretirala. Kratko pred tem so prišli tri njegove tovariše, in sicer železniškega nastavljenca Werbowskega in Kosta in pa delavca Bonczkowskega. Pri tem bi Rudzkega skoraj linčali. Ko so železniški delavci izvedeli, da je Rudzki ruski ogleduh, so se vrgli nanj in ga bili s palicami, da je bil precej poškodovan. Med tem se je pa Rudzkemu posrečilo pobegniti čez mejo, čeprav je bil težko ranjen. Ta afera je v zvezi z aretacijo poštnega uradnika Rudkiewicza in dezerterja Palonke.

Rusko propagando v Galiciji se opazuje vedno očitneje. Bajе ima ruski poslanik od svoje vlade celo nalog, da naj nato deluje, da se ruski jezik v Galiciji kot deželni jezik prizna. Ruska vlada menda misli, da bode tudi naša monarhija polagoma nekaka satrapija carja-batjuške postala . . .

Izseljevanje. Naše trgovinsko ministerstvo napravilo je veliko preiskavo glede organizacije izseljevanja. Dognalo se je doslej sledeče številke: Iz avstro-ogrske monarhije odpotuje na leto okroglo 150.000 do 200.000 oseb čez veliko morje. Od teh jih pade 75.000 do 150.000 na Avstrijo, 70.000 do 130.000 na Ogrsko. V tekočem letu se je izseljevanje vsled žalostnih razmer v našem gospodarstvu zopet hudo povišalo. Ali že leta sem traja naraščanje izseljevanje in istotako traja že leta sem organizacija izseljevanja potom parobrodskih družb. Protipostavno pospeševanje izseljevanja takih ljudi, ki še niso ngodili svoji vojaški dolžnosti, se mora z vsemi sredstvi zatrei. Potem bode tudi izseljevanje povsod tam izginilo, kjer ni ravno gospodarska potreba in kjer uničuje za existenco zmnožne osebe.

Volitve na Hrvatskem so vstvarile trdno vladino večino, kajti od vseh 88 mandatov dobili so jih unionistični 60. Izvoljeno je bilo 15 starih unionistov, 45 članov srbsko-hrvatske koalicije, 11 članov Starčevićeve stranke, 10 članov klerikalne Frankove stranke in 8 pristašev kmetске stranke. Radikalni Srbi izgubili so svoje dotedanje (3) mandate.

Trozveza in Italija. Italijanski minister za

Končno sem vendar zagledala temne, visoke stolpe cerkve, raz katerih je prinašal veter raztrgane zvoke zvonov. V kotičku cerkvenih duri stal je mali Mah z zadnjim svojim kanarčkom. Nekaj časa sem stala in se nisem nupa dečka nagovoriti; a nakrat je vzel žico iz ust in mi zaklical:

„Kaj pa gledaš, neumna deklina?“

„Tiča hočem kupiti“, prosila sem ponižno.

„Ti? Pah!“ napravil je neverno.

Pokimala sem in mu pomolila moj grošček.

„Za ta groš hočeš tiča kupiti? Ta košta tri take groše; teh pa gotovo nimaš“, mrmral je otožno.

Zanikala sem žalostno, deček pa je divje zaihtel:

„Drugi imajo denarja in nočejo tiča kupiti, jaz pa moram v mrazu stradati, kajti stari me tepe, ako ne prodam vseh“ — in zavihtel je žico, da je tiček semintja skakal, kakor da bi hotel zleteti.

„En groš bi lahko še od zaslužka vzela; ali imaš potem dovolj?“ vprašala sem obupanega dečka prestrašena.

zunanje zadeve marchese di San Giuliano imel je pred kratkim zanimivi govor. Dejal je m. dr., da je namen nove države Albanije, biti činitelj ravnotežja in prostosti Adrije. Nadalje je naglašal minister, da je v preteklem nevarnem času vedno polna složnost in trozvezi vladala in da bodejo razmere med državami trozveze tudi v bodoče intimne ter pristrčne ostale.

Štedljivost

pri kuhanju

doseže le tista gospodinja, ki uporablja

MAGGI-JEVE kocke

(gotova goveja juha)

po 5 vinarjev.

Vsaka kocka da, — če se jo polije s 1/4 litrom vrele vode, — 1 krožnik izvrstne goveje juhe, katere se tudi uporablja kot juha za vkuhanje, za polivanje omak, zelenjav i. t. d.

Pri nakupu naj se pazi na ime MAGGI in na varstveno znamko

zvezdo s križcem

Dopisi.

Iz Leitersberg-Karčovine. Našemu kraj-nemu šolskemu svetu ljudske šole v Lei-tersberg-Karčovini se je po 6 letnem boju po-srečilo, uresničiti 5 razredno nemško šolo po-leg 4 razredne utrakvistične šole. Ker sta obe šoli vsled naseljevanja in novih zgradb skoraj pre-napolnjeni, sklenil je krajni šolski svet na svoji zadnji seji, zahtevati za 4 razredno utrakvistič-no šolo paralelni razred. V te namene potrebne zgradbe na starem šolskem poslopju izvršil je na izborni način g. stavbeni mojster Rudolf Kiffmann iz Maribora. Stavbene troške se je poravnalo s podporo nemškega „Schulvereina“, ki je dovolil 20.000 K brezobrestnega posojila ter s posojilom g. veleposestnika Antona Badl (15.000 K). Šolske sobe so jako prostorne, obrjene proti solncu in odgovarjajo vsem zdrav-stvenim zahtevam. Vsled velikodušnih daril „Schulvereina“ in drugih dobrotnikov zamoglo se je najubožnejšim šolskim otrokom za Božič gorke obleke in čevlje podeliti. Tudi odbor za podelitev gorke juhe vbogi deci deluje prav pridno. Z eno besedo: šolski razvitek v tej ob-čini kaže prav lepe uspehe. Povzročiteljem vsega tega pa gre posebna zahvala.

Iz kozjanskega okraja. Slučajno sem prišel v pogovor z dvema kmetoma iz Dobja pri Pla-

„No, zaradi mene, daj sem, pridem vsaj domu in dobim le polovico batin.“

Dala sem mu hitro dva groša in on mi dolgo zaželenega tiča — in čudno, ko sem ga imela v moji roki, bilo mi je, kakor da bi bilo nakrat vso veselje minulo, kakor da bi ta koš-ček rumenega voska ne bil vreden, da mora ta vbogi deček gladovati in zmrzovati.

„Kam greš?“ vprašal me je Lah.

Povedala sem mu svojo pot.

„Tam stanujem tudi jaz“, rekel je mrzlično.

Postalo je že popolnoma temno, vihar je divjal in naju metal od ene plati ceste na dru-go — prišla sva se in jokala glasno. — Od samega snega nisva vidila nobene ceste več.

„Ne morem več“, tožil je moj tovariš in se vsedel na s snegom pokriti kamen. Brez pomoči čepela sem poleg njega — mojega ka-narčka pa sem položila v sneg.

Od mrazu trepetajoč pravil mi je deček o svoji solnčnati, topli domovini, o svoji mrtvi materi — in vedno bolj tiho je govoril de-ček — vedno bolj zaspana sem postajala. — Naslonila sem glavo na njegovo ramo — in

nini; ali sta imela ta dva kmeta opravke pri sodišču ali pri davkarji, mi ni znano, pač pa mi je dobro znano, da sta se tako-le pogovar-jala: V Dobji se je zdaj v kratkem času res veliko spremenilo, pa vse na slabейše. Poštar v Dobji trdi, da so Srbi „našiljbrati“ in „prijatelji.“ — Drugi kmet prevzame hitro prvemu besedo in pravi: Ne Srbi, ampak časniki „Štajerc“ je edini naš prijatelj, ta nas še nekoliko podučuje in se poteguje za nas vboge kmete! — Dalej sta se pogovarjala, da je bila pred nekimi leti v Dobji občinska hiša za oddati v najem; na-jemnine je ponujal trgovec Detoma 400 K na leto; ali župnik Vurkelc je hitro zaslutil, da bi bila to za Greterca škoda, če bi občinsko hišo trgovec v najem dobil, ter je takratnega župana našuntal, da trgovec ne sme dobiti občinske hiše v najem, naj se da omenjena hiša v najem Trefaltu za 30 kron na leto, katere ponuja. Tukaj vidiš, ljubi kmet, sebično in napačno ravnanje g. Vurkelca; samo Greterca ne sme škode trpeti, škodo trpi ti kmet, ker noč in dan delaš in si v potu svojega obraza potrebnih kruh služiš. Ali ni to izmoljenje in trpinčenje kmeta do kosti? Zakaj se ne otreseš jarma Vurkelco-vega? — Omenjena dva kmeta sta pogovor med seboj nadaljevala, da je bil v Dobji več let in celo do lanskega leta neki prijazen in v vseh zadevah pošteni nadučitelj Pulko. Pa ker župnik Vurkelc Dobočanom kaj dobrega ne privoščí, spodjedal ga je in šuntal svoje privrženec tako dolgo, da se je pametni nadučitelj umaknil. Pa dobro si zapomnite, Vurkelc, da tiste naklonje-nosti in ljubezni faranov ne bodeš Vi nikdar v Dobji živali, kakor jo je bivši nadučitelj Pulko, ako ravno ste ga odjedli. Zdjaj ste se vrinili sicer za šolskega načelnika, da bi imeli še več prilike vbogega kmeta izmolzovati, pa tudi to vam ne bode prineslo naklonjenosti in ljubezni faranov! — Ker ima kmet navadno pri kupici vina, katerega malokedaj v svoja usta dobi, bolj goste in urne pogovore, sta se tudi omenjena dva kmeta pogovarjala od neke velike zaloge in stavbe kaplanije v Dobji, da vse to ni Vurkelc vpeljal iz ljubezni do faranov, am-pak le iz ljubezni do samega sebe, ker ima se-daj višjo plačo; upati pa je, da bode sedaj ven-dar enkrat Vurkelc svojo navadno fehtarijo po-fari opustil, ker ima že mnogo let plačano ber-njo, da bi mu ne bilo treba fehtati in vbogemu kmetu trdo zaslužen pridelek odjemati. Res je prišel neki kaplan v Dobje, ne vemo sicer ali stalno, ali začasno, pa naj si bode kakor hoče, on (kaplan) se kaže sedaj pravega in pridnega duhovnika; ne peča se s politikom in ne z za-griženostjo proti kmetu, da bi trdil kakor Vur-kelc, da kmet ima greh, če pije saj v nedeljo par kupic vina. V svojih pridgah prekosi sedajni kaplan tisočkrat Vurkelca; ta naj bi bil župnik v Dobji, pa ne Vurkelc, kateri še ženski v otročji postelji ne privoščí kupice vina. Le čudno se mi zdi, je dejal eden teh kmetov, zakaj si pa Vurkelc pusti vsako leto iz cerkvene gorice vino domu pripeljati, če je to greh; pa saj za njega in za Greterca ni greh, samo za kmeta je greh; ta zopet ni ta prava, gospod Vurkelc! — Pozna se, da se sveti, da se kmetu odpirajo oči in da

bilo mi je, kakor da bi govorila z menoj moja mati večerno molitev:

„Angelj-varuh moj

varuj me no — — — —“

Težavno sem jecljala besede, težko se je vleglo spanje na mojo glavo — in Jezuček stal je pred menoj ter mi podaril živega kanarčka.

„Jezus Marija, otrok!“

Ta klic moje dobre matere čula sem celo v mojem smrtnem spanju. — Tedne dolgo le-žala sem potem bolana na težki mrzlici v glavi.

Tistega usodepolnega božičnega večera pri-bajala mi je moja mati nasproti in me je našla z mojim rujavim tovarišem ob strani poti — napol zmrzajeno.

Od te ure postal je mali Lah moj prijatelj in moj varuh.

Danes je moj divji tovariš slavní kipar. — Ko me je zadnjič posetil in sva se nahajala v toplem salonu ter sva prijetno govorila, tedaj naša okolica pač ni mislila, da sva bila kot otroka tako revna — — —

Vurkelcu verjeti več ni, to dokazujejo že brezštevilni ugovori proti razdelitvi stavbenih stroškov in občinskih volitev v Dobji. Pa zakaj bi moral biti ravno župnik Vurkelc načelnik krajnega šolskega sveta v Dobji? O tem bomo še govorili pri kompetentnih oblastih. Zakaj pa župnik ne sme, oziroma ne more biti občinski župan? Že po zankazu najvišjega cerkvenega poglavarja rimskega papeža bi moral duhovnik častna mesta, kakor n. p. načelstvo, računovodstvo itd. opustiti. Res lepo ubogate, g. Vurkelc, svojega najvišjega poglavarja! Kakor Vi, tako mi! Več prihodnjic. Vsevedež.

Sv. Barbara v Halozah. Dne 11. grudnia umrla je hčerka tukajšnjega poštarja g. Rakuša. Bila je dalj časa boleha na nesrečni jetiki. Pokojnica bila je zelo blaga duša, miroljubna v vsakem oziru vzor oseba. Cela župnija žaluje za tako pridno poštarico. Kako je bila pri vsem ljudstvu priljubljena, se je videlo ob njenem pogrebu, katerega je se udeležila ogromna množica ljudstva. Mi njo ohranimo v večnem spominu in blagi duši pa raj in pokoj! G. Rakušu pa izkreno sožalje! — Tukaj nameravajo ustanoviti telefonično zvezo. To bo pač kaj velepomembnega za nas Barbarčane. Splošno se govori, da že baje na spomlad pričnejo z zgradbo. Upamo, da se tudi ta zaželjena stvar uresniči.

Zobna kréma

KALODONT

Ustna voda 17

Novice.

Srečne božične praznike

želita
vsem somišljenikom in prijateljem
uredništvo in upravnštvo.

Žena možu glavo odrezala. Iz Pariza se poroča: Francoski carinski uradnik Salomé v Algirju je živel že dalje časa s svojo ženo v prav nesrečnem zakonu. Pred par dnevi pa je žena svojega moža v spanju napadla in mu glavo odrezala.

Umor in molitev. V ruski vasi Bujancevo blizu Tvera je prišla k županu ob polnoči kmetica Kolyčeva in je pripovedovala, kako je ubila s polenom lastnega svojega moža. Kolyčev bil je namreč pijanec. Ko so zadnjič njegovega sina vzeli k vojakom, je še bolj pil. O polnoči vrnil se je s svojim sinom domov. Sin je šel spat, oče pa je bil še vedno žejen. Pretepel je ženo ter jo poslal po žganje. Kolyčeva je prinesla žganja ter je moža do nezvesti napila. Nato je prinesla veliko poleno, prižgala svečo pred sveto podobo in pričela moliti. Ko je izmolila, vzela je poleno in je udarila spečega moža po glavi ter ga ubila. Drugi dan so jo odpeljali v ječo, sina pa k vojakom... Ruska kultura!

Izbruh vulkana. Iz Melbourne se poroča: Parnik „Pacifique“, ki je priplul od otokov Novih Hebridov v Voumes, je sporočil, da so se zgodili na otoku Ambrym veliki vulkanski izbruhi, ki so trajali več dni. Na gori monte Minnie nastalo je nakrat šest novih kratrov. Gora se je sesula. Vsled tega je nastala veli-

kanska nevarnost za tamošnje misijonsko postajo. Prebivalci so v čolnih žeblji. Goreča lava je več vasi pokrila. Na stotine domačinov je našlo svojo smrt. Neki francoski parnik je rešil 500 oseb, večidel otrok in starih ljudi. Nastal je tudi požar, ki je uničil en del otoka. Ves otok je pokrit s pepelom, medtem ko teče lava v rekah. Sicer pa so v teh pokrajinah vulkanski izbruhi nekaj navadnega.

Čuden beg iz zapora. Iz Bukarešta poročajo: Pred enim letom je bil zaradi špijonaže obsojen na 20 let v prisilno delavnico poročnik Rodrigo Goliescu. Zaprt je bil v prisilni delavnici v Quele Marc. Goliescu je te dni poskusil prav na romantičen način pobegniti. V zaporu izdelujejo kaznenici razne predmete, ki se potem prodajajo trgovcem. Tak trgovec je tudi neki Bogoslav, ki ima brata stražnika v zaporu. Ko je v soboto zvečer hotel oditi Bogoslav z vrečo na hrbtu iz kaznilnice, ga je vratar ustavil ter vprašal, kaj da ima v vreči. Bogoslav mu je odgovoril, da nese lesene žlice. In že mu je vratar dovolil, naj odide skozi vrata, ko je zapazil, da se nekaj pregiblje v vreči. Dal je vrečo odpreti ter našel med lesenimi žlicami poročnika Goliescuja. Poročnik je imel pri sebi 1500 frankov, revolver, 25 patron in dva potna lista na ime Bogoslav.

Po brzjavu je potoval. Iz Carigrada poročajo: Groteskna epizoda se je pred kratkim odigrala v Štambul. Hassan Baba, stari prodajalec sadja iz Male Azije, se je namenil vrniti se z izkupičkom enega leta zopet nazaj v domovino. Zato je iskal v galatskem pristanišču ladjo. Tam se je sešel s telegrafistom, znanim šaljivcem, ki mu je ponudil, da ga za majhno vsoto denarja hitro spravi v njegovo domovino in sicer „po brzjavu.“ Hassan je ponudbo z veseljem sprejel ter šel takoj s telegrafistom. Ta je posadil Hassana k brzjavnemu aparatu, dal mu v roke dve žici ter mu ukazal, naj dobro zapre oči in naj jih pod nobenim pogojem ne odpre. Nato je začel aparat ropotati in — potovanje se je začelo. „Zdaj smo že v zraku“, je razlagal telegrafist Hassanu, „zdaj smo nad morjem; sedi mirno, da ne padeš v morje!“ Hassanu je jelo srce utripati. Ves se je tresel ter jel prositi: „Prosim te, obrni: peljem se raje s parnikom!“ Tedaj pa je telegrafist „obrnil“. Za hip je ustavil aparat in Hassan je bil zopet v mestu sultanov, v sobi telegrafistovi. Hitro je izpustil žici ter teklen na vso moč v pristanišče. Med potjo pa je prisegal, da se nikdar več ne bo vozil po brzjavu.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Gledé železniškega projekta Ptuj-Rogatec se nam poroča: Okrajni odbor ptujski je z ozirom na veliko potrebo železnice Ptuj-Rogatec za prebivalce okraja poslal na ministerskega predsednika ter na poslance Einspinner, dr. Hoffmann von Wellenhofer in Marckhl sledeči telegram: — „Prosimo najnujnejše, da vplivate, da se generelno in v detajlu komisijonirani železniški projekt Sv. Lenart-Ptuj-Rogatec takoj v vladino predlogo gledé železnice sprejme. Jos. Ornig, dr. von Fichtenau, Maks Straschill.“ Pričakovati je, da se bodejo tudi drugi prizadeti okraji temu koraku pridružili ter da bodejo v ta namen vsi merodajni činitelji svojo dolžnost storili.

V Sp. Gasteraju imajo zdaj klerikalni občinski zastop. In glej, ta črni občinski zastop ni imel nobenega drugega nujnejšega opravka, nego da je imenoval za „častnega“ občana — kaplana Ivana Bozina! Ko bi to ne bilo sme-

šno, bilo bi sramotno za volilce. Kajti o pretepaču Bozina zna ljudstvo mnogo povedati kar ni posebno častno. Pravzaprav pa je kaplan Bozina lahko častni občan v kraju, kjer je — Roškar državni poslanec. Kajti oba imata slično preteklost.

V Studenecah pri Mariboru bil je g. dr. Juritsch za župana izvoljen. Občinski svetovalci pa so postali sledeči gospodje: L. Petz, Jakob Kunej, David Wruss, H. Konegger, Anton Ullrich in Karl Mayer.

Okrajni zastop v Radgoni imel je pod predsedništvom svojega načelnika Johana Reittera plenarno zborovanje. Razpravljalo se je o proračunu za l. 1914, ki znaša v dohodkih 54.553 K in v izdatkih 55.890 K.

Umril je v Ljutomeru g. Andrej Luckner. Pokojnik bil je 42 let izvršujoči član tamošnje prostovoljne požarne brambe. Gasilci napravili so mu jako lep pogreb. N. p. v m.!

Ptujski sejmi. Na sejem dne 16. decembra prignalo se je 221 konjev in 819 kosov govede. Na svinjski sejem dne 17. prignalo se je 912 svinj. Prihodnji svinjski sejem vrši se 31. decembra, prihodnji konjski in goveji sejem pa dne 5. januarja.

Orožniško postajo, obstoječo iz treh mož, uresničili bodo z novim letom v Zgornji Pulskavi.

Nove poštne postaje so ustanovili v Št. Vidu pri Planini ter v Stainztalu pri Radgoni.

Divji lovci. Ko je bil zadnjič grof Attems v svojem revirju v Savinski dolini na lovu, začulo se je več strelav. Kmalu nato našli so tudi ustreljenega gamza. Enega divjih lovcev so opazili, pa je zamogel še zbežati.

Ukradeno kolo. Svoj čas bilo je trgovcu Gusel v Mariboru kolo ukradeno. Zdaj so našli kolo pri nekem drugem trgovcu v Leitersbergu. Le-ta je kupil kolo od že večkrat predkaznovanega agenta Rebrček.

Tatvine. V Mariboru bila je ukradena dijaku Temu črna zimska suknja v vrednosti 60 kron, dijaku Petek pa zeleni površnik za 30 K.

Ponesrečeni rudar. Med ponesrečenimi rudarji v jami Britof pri Divači nahaja se tudi štajerski rojak, l. 1864 v Laufenu rojeni Martin Vizovnik. Nesrečnej zapušča vdovo in dvoje otrok.

Surovost. Jaka Sledič iz Gornevasi pijančeval je v neki gostilni v Rogatcu. Ko je bilo treba plačati, prišel je razgrajati, tako da so morali po orožnika poslati. Orožnik vjel je suroveža v Lehn. Sledič pa je udaril orožnika v obraz, tako da mu je čako iz glave zbil. Vsled tega je orožnik Slediča z bajonetom v stegno sunil in ga težko ranil. Slediča so odpeljali v bolnišnico v Celje.

Ubit in sežgan. Hlapec Matija Črapel v Radgoni je čistil konja; ali konj je udaril hlapca s kopitom na trebuh in ga je tako težko ranil, da je nesrečni hlapec v bolnišnici umrl. Mrliča spravili so v mrtvašnico bolnišnice, kjer je nastal iz neznanih vzrokov ogenj. Plamena so vpepelila obleko in mrliča samega.

Iz vlaka skočil je v Slov. Bistrici posestnik Johan Sternat iz Oplotnice. Bil je hudo poškodovan.

Požigalec. Posestniku in konjederu Simonu Drevenšek v Spodnji Polskavi pogorele so tri slamnate šupe. Tudi njegovo gospodarsko poslopje bilo je v veliki nevarnosti. Ogenj je napravil nalašč posestnikov sin Jakob Keržič, to pa zaradi tega, ker je Drevenšek njegovega psa vzel.

Splašeni konji. Na poti iz Škofjevasi v sv. Marjeto pri Celju so se splašili konji hotelirja

KAJ JE PRALNA VESELICA?

To je tisti veseli dan, kadar se snaži perilo s Schichtovim milom, znamka "Jelen". Perilo postaja očividno čisto. V kratkem času, med prepevanjem in smehom, je izvršeno vse delo. V vsakem kosu Schichtovega mila je skrit palček, ki skrbi za to, da perici ni treba toliko drgati. Perilo ostane vsled tega dolgo časa kot novo in se ne raztrga tako hitro, kakor če se pere z navadnim milom, katerega pralna moč se mora nadomestiti s silnejšim obdelovanjem perila.

Justina iz Doberne. Gosp. Franc Wretschler skočil je še pravočasno iz voza. Voz se je zaletel v telegrafični drog in se je prevrnil. Kučijaž si je zlomil desno nogo.

Pod vlak prišel je v Celju železničar Anton Drugowitsch. Mašina ga je vlekla 12 korakov daleč; zdrobilo mu je več reber in obe nogi, tako da je še tisti dan v bolnišnici umrl. Nesrečnej zapuščal vdovo in enega otroka.

Samomor. V Celju skočil je čevljar Wogg v Savinjo. Pozneje so ga mrtvega iz vode potegnili. Baje je nesrečnej vsled hude bede smrt poiskal.

Nevarna igrača. V Mariboru igral se je 14 letni šolar Jožef Kralj z nabasanim revolverjem. Nakrat se je revolver sprožil. Krogla zadela je šolarja Karla Kineli v obraz in ga težko ranila. Odpeljali so ga v bolnico. Kralj kupil je revolver pri nekem puškariju za 15 kron.

Razgrajaj. V Mariboru razgrajal je pijani huzar Anton Bagozi tako hudo v Smetankovi krčmi, da so gostje zbežali. Razbil je s sabljo mnogo pohištva. Oddali so ga vojaški sodniji.

Iz Koroškega.

Cesar in Koroško. Pri zadnjem delagacijskem dineju vprašal je naš cesar koroškega poslanca dra. Waldner: "Vi zastopate Koroško?" — Dr. Waldner: "Ja, Veličanstvo." — Cesar: "In v državnem zboru zgornjo Koroško?" — Dr. Waldner: "Ja, Gailtal, Kanaltal in okraj Paternon v dravski dolini." — Cesar: "Delegacijske razprave tečejo nekaj počasi." — Dr. Waldner: "Pač, ali razprave se vršijo vendar ugodno in ta počasnost je deloma odvisna od istočasnega zasedanja državne zbornice ter predvsem od prestane težke zunanje krize." — Cesar: "Vi ste tudi v koroškem deželnem zboru?" — "Ja, Veličanstvo!" — Cesar: "Veseli me, da koroški deželni zbor tako pridno deluje." — Dr. Waldner: "Ja, Veličanstvo, naš koroški deželni zbor ima trdno večino, v kateri se nasprotja ogledajo." — Cesar: "To je razveseljivo. Kako stoji z vodno nevarnostjo v Gailtalu?" — Dr. Waldner: "Hvala po blagohotnosti Vašega Veličanstva doseženih zgradb pri gorskih potokih je dolina od največjih nevarnosti oproščena. Prosim Vaše Veličanstvo naj blagovolji sprejeti zahvalo vsega prebivalstva." — Cesar: "Veseli me, da se je vsaj najhujše odpravilo."

Prvaški hujškači. Piše se nam iz St. Paula: Tukaj je sicer popolnoma nemški trg; ali nekateri prvaki hočejo tudi tukaj na balkanski način izzivati. Po gostilnah rogovili in kričijo „vseslovanske“ pesni, ki jih na Koroškem noče nikdo slišati. Vodja teh hujškačev je nek arbofilski vžitinsko-davčni uradnik. Zadnjič je v spremstvu šolskega sluga pijan po raznih gostilnah kričal in so se morali gosti sami pomagati. No, to se zamore še večkrat zgoditi, kajti koroška zemlja ni tla za balkanske navade. To naj si tudi naši slovenski hujškači zapomnijo.

Sneg je zapadel po celi Koroški, celo v najnižjih dolinah. V višjih krajih seveda je tudi mnogo hujši. Saj je koroška zima itak znana kot jako huda.

Zgorelo je posestvo Alojza Muhr pri Mozirju. Prebivalci rešili so le živino in nekaj pohištva. Tudi mnogo poljedelskega orodja in mašin je zgorelo. Škoda je jako velika. Vzrok požara pa še ni znan.

Ozdravljen samomorilec. Lovec grofa Henckell našel je v gozdu nekega moža, ki si je deval zanjko okoli vratu, da bi se obesil. Ko je lovec zagledal, dejal je mož: Ti si me rešil, zdaj sem za enkrat ozdravljen. Lovec je peljal moža v vas in ga izročil sosedom.

Ponesrečeni župnik. V St. Petru pri Reichensfeldu izdrsnil je župnik Jožef Rescher, padel in si zlomil 4 reber.

Žalostni konec. V Rakolah pri Velikovcu skočila je posestnica Marija Karpf pred očmi svoje hčerke v Dravo in je izginila v valovih. Iskala je smrt zaradi domačih prepir in zaradi sramote, ki jo je čutila, ker so njenega moža zaprli. Mož dolžijo namreč, da je vsled prepira skozi okno na svojo sosedinjo ustrelil in so ga zaradi tega sodniji izročili.

Zaprl so v Münchenu nekega kovača Pija Taler iz Millstatta na Koroškem, kateri je izvr-

šil na Nemškem in tudi doma na Koroškem razne tatvine.

Cerkveni rop. V farni cerkvi Maria-Rojach vlomil je neznan tat v nabiralnik in ukradel denar, katerega je pa bilo prav malo.

Vlom. V Feldkirchenu so tatovi vlomili pri trgovcu Reichmannu in ukradli za 400 kron blaga. Nadalje so vlomili pri mesarju Schiefflu; ukradli so mu 10 kron, medtem ko se mesa niso dotaknili.

Zaprl so v St. Paulu i. L. delavca Antona Schweger; dolžijo ga raznih tatvin in vlovov v cerkveni nabiralnik.

Tatvina streliva. Neznani tat je vlomil v skladišče streliva Au pri Steinu in je ukradel 10 kil črnega smodnika, 50 kapseljev, 3 vence žnore.

Pazite na deco! V Ettendorfu polila se je 5 letna Marija Ašnoh z vrelo vodo. Nesrečni otrok bil je tako hudo opečen, da je kmalu nato v bolnišnici umrl.

V zapor vtaknili so v Beljaku nekega Franca Plautz, ker je s požigom grozil.

Nezgoda. V Pichlenu prišel je hlapec Joh. Keršič z desno roko v cirkularno žago; odtrgalo mu je kos palca.

Rop. Rudar Dominik Knapp iz Črne popaval je z dvema tujima fantoma v neki gostilni v Pliberku. Fanta spremila sta ga potem tudi proti Mežici. Na poti sta ga napadla in mu 10 kron oropala. Orožniki pa so ju kmalu vjeli. Roparja sta hlapca Jože Samec iz Liese in Albert Herzog iz Prevalja.

Slepar. Zaradi raznih goljufij zaprli so v Celovcu potnika Johana Švegelj iz Kranjskega in ga oddali deželni sodniji. Tudi sodnija v Linzu ga zasleduje zaradi sleparstva.

Izpred sodišča.

Ubijalci.

Maribor, 16. dec. Viničarski sinovi Alojz Ciglarič, Štefan Ciglarič in Jožef Ciglarič iz Vinske gore ter Franc Kociper iz Vrebovnika pjančevali so v gostilni Peitler v Vrebovniku. Mimo je prišel viničarjev sin Jožef Majcen, na katerega imajo že dalje časa jezo. Fantje so s poleni takoj za Majcenom tekli, ki je proti svojemu domu bežal in tam očeta na pomoč poklical. Stari in mladi Majcen sta se oborožila s sekirami. Pred hišo prišlo je do prave bitke. Brati Ciglarič vrgli so mladega Majcena na tla in ga pobili. Kociper zopet pobil je starega na tla in mu vzel sekiro. Vsi štirje so potem s poleni zbijali po starčku. Revezu so zdrobili glavo, tako da je čez par dni umrl. Ker se ni moglo dognati, kdo je pravzaprav starega Majcena ubil, bili so vsi trije bratje Ciglarič in Kociper vsak na 14 mesecev težke ječe obsojeni.

Celjska porota.

Celje, 16. dec. (Rop.) Kočarjev sin Miha Medvešek pjančeval je v sv. Štefanu pri Celju s 16 letnim Jurjem Jug. Ko sta se zvečer proti domu vračala, srečala sta posestnikovega sina Jožefa Čaks. Medvešek skočil je takoj proti njemu, ga prijel za prsa in zavpil: "Pri moji duši, ako ne daš takoj vsakemu eno krono, te ubijem!" Čaks je dejal, da nima denarja. Jug mu je potem pregledal žep in vzel zavoj tobaka. Potem ga je Medvešek še ob tla vrgel. Šele ko so prihajali drugi ljudje, sta zbežala. Porotniki so smatrali Medveška za krivega ropa, ali dejali so, da je storil čin v pijanosti. Zato je bil Medvešek le na 6 mesecev zopora obsojen. — (Svinjarja). 15 letni fabrični delavec Franc Lampret iz Novocerkve in delavec Johan Groß iz okolice Celja zagrešila sta se nad nekim 9 letnim dekletom. Lampret je bil obsojen na 7 mesecev, Groß pa na 6 mesecev težke ječe.

Politični duhovnik vsega zmožen.

Dunaj. — Pred okrajnim sodiščem Landstrasse na Dunaju je tožil pater Julijan Lukaszewicz predsednika poljske šolske družbe na Dunaju, krznarja Ladislava Glowinskega, zaradi razžaljenja časti, ker je ta v neki civilni razpravi rekel, da je pater Lukaszewicz pona-

rejal podpise. Obtoženec je nastopil dokaz resnice. Svak patra Lukaszewicza, vpokojeni železniški mojster Kazimir Zacharski iz Sanoka v Galiciji, je izpovedal sledeče: Leta 1896 je pater priredil romanje v Lurd in po njegovem naročilu je dal Zacharski nalepiti oklic po Tar-novu. Ko je krakovski stolni kapitel to izvedel, je odzvel patru Lukaszewiczu priredbo romanja ter poveril patra Smoczinskega. Lukaszewicz mi je nato narekoval odprto pismo na krakovskega knezoškofa Puzyño, v katerem je ostro napadal stolni kapitel in župnika Smoczinskega. Obenem me je pozval, naj podpišem pismo z imenom „Mihael Borofka.“ Ko tega nisem hotel storiti, je Lukaszewicz sam podpisal to tpe ime. Drugič mi je poslal Lukaszewicz iz Trsta štiri zaprta pisma z naročilom, naj jih vržem v poštni nabiralnik. Priča Štefanija Babnista, hči prejšnjega hišnika v hiši poljske šolske družbe, je izpovedala, da jo je pater Lukaszewicz večkrat pozval, naj podpiše podpisane in prazne listke z imenom svoje matere. Stori-la je to, ne da bi vedela čemu. Enkrat, ko je tak listek podpisala, je rekel: „Zdaj lahko revidirajo.“ Obtoženec je bil oproščen, ker se mu je posrečilo dokaz resnice.

Književnost in umetnost.

Trgovinski promet z Balkanom po vojni pričenja se lepo oživljati. Izredno pozdraviti je torej izdajo zemljevida, ki osveja železniške zveze Balkana z vsemi postajami, z razlikami eno- in dvoprožnih, takih z brzovlaki in drugih itd. Izborna je v tem oziru popolnoma novoro izdelana, dobro čitljiva izdaja 1914 Freytagove prometne karte Avstro-Ogrske z balkanskimi deželami (1:1.400.000 cena s seznamkom postaj K 240; zaloga kart. zavoda G. Freytag & B rntd, Dunaj VII, Schottenfeldgasse 62). Karta je 80:110 cm velika in ima še 5 postranskih kart (okolica Dunaja, okolica Prag, severno-vzhodno Češko, okolica Budimpešte in Balkanski polotok). Ta karta daje pač vse, kar se zamore od dobrega železniškega zemljevida zahtevati in je izborna za solo in urad, za pisarno in zasebno rabo. Karta, katere nabavo prav toplo priporočamo, izšla je tudi v madžarskem jeziku.

Die Eintrichtung von Ausseinständen in Kroatien — ein Beitrag zur internationalen Rechtshilfe von Dr. Lavoslav Schick, Rechtsanwalt in Zagreb (zaloga dvorske knjižarne Moritz Perles na Dunaju, 1914, cena K 2.—). Ta zanimivi knjiga, ki se jo dobi v vseh večjih knjigotračnicah, je prav podučna glede juridičnih razmer na Hrvaškem in prav koristna kot mednarodni pravni pomoček.

Poraba svinje v gospodinstvu.

(Konec.)

D. Trajne klobase.

12. Jeterne klobase, mrzle za jesti.

Dve tretini enih jeter se skuha. Vsa mastna drobovina (rajžlec) se kuhana doda, nadalje 2 kil kuhane svinjskega mesa; $\frac{1}{2}$ kile napol mehko kuhanega v kocke razrezanega hrbtnega špeha, 30 fino sekljanih, v masti ocvrtih čebul; eno tretino surovih, pasiranih jeter, soli, belega, zdrobljenega popra, gobic (Trüffeln) ali gosjih jetric se fino seklja, z juho iz kotlja zmeša in trdno v gladke, široke čreve napolni. — Počasi in previdno kuhati, večkrat prebosti; čez noč naj se pusti te klobase na slami izhladiti in 8 dni okaditi. Pozor! Klobase se rade zlomijo!

13. Rdeče klobase, mrzle za jesti.

Dober kos kuhanega mesa, vse meso od glave, ledice, jezika, srca, fino sekljano, hrbtni špeh, zrezan v kocke, sol, poper, ocvrte čebule, nekaj krvi, se napolni narahlo v gladke, široke čreve. Počasi kuhati, izhladiti in okaditi, kakor 12.

14. „Schlackwurst.“

Tri dele surovega šunkinega mesa, en del trdnega hrbtnega špeha se jako fino seklja; soli, belega in cellega popra, nadalje nekaj sladkorja in salpetra, napolni se trdno v široke čreve; pri napolnjevanju se večkrat prebode, drugi dan pa zopet napolni. 24 ur okaditi.

15. Cervelat-klobase.

En del suhega govejega mesa, 2 dela svinjskega mesa, 1 del trdnega špeha, vse surovo, soli in popra; ravna se tako kakor pri 14.

16. Kranjske klobase.

2 dela govejega mesa, en del svinjskega mesa, grobo zrezano, 1 del trdnega, v kocke zrezanega špeha, soli, popra, v tanke čreve trdno napolniti, na pare prevezati, dalje časa okaditi.

K izdelovanju trajnih klobas je omeniti, da, kjer se rabi surovo meso, se mora isto na tribine preiskati.

12. Okajenje.

Okajenje ima namen, da vsili v dimu nahajajoče se snovi: lesni kisik, kreosot in karbolno kislino, v mesovino in jo napravi vsled tega vstrajno. Poleg tega se meso vsled okajenja izsuši, pri čemur izgubi do 40 procentov svoje teže.

Za napravo dima naj se rabi le popolnoma suhe kose trdega lesa. Mokri dim ni primeren za okajenje. Tudi naj ne bode dim ne premrzlel ne prevroč; pri mrzlem dimu traja okajenje predolgo in meso izsuši preveč. Prevroči dim pa razpusti mast. Iz mesovine ne sme nikdar mast kapljati; ako se to zgodi, potem visi prenikajo. Tudi se mora zato skrbeti, da se dimnik ne izhladi. Ako se pokaže na stenah dimnika ali na mesovini voda, potem se je napravilo premalo dima ali pa je bil dim premrzlel. Prevroči dim zopet škoduje na ta način, da napravi jajčni belž trd; s tem vplivne snovi dima ne morejo priti v notranje mesovine.

(Landw. Mitt. 1907.)

921

Kuhaj z duhom. To je najnovejša deviza moderne ženske. „Staro priznani tajni recepti“ so se preživeli. Danes se pravi spremenjenim gospodarskim razmeram primerano dobro in okusno kuhinjo peljati. Zato rabijo praktične, moderne gospodinje dra. Oetker prašek za pecivo. Pomaga jim štediti: na času, na delavni moči, na denarju. In zajamči dobro izdelanje vsake vrste peciva. Svila glava je najlepši in najboljši simbol te neobhodno potrebne kuhinjske pomoči. Ključ nam „Kuhaj z duhom.“

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 21. decembra pri Passaillu, okraj Weiz; v Pölan.

Dne 22. decembra v Neumarkt*; v Stainzu (sejem z tolsto živino); v Fehringu*; v Ilzu*, okraj Fürstenfeld; v Köflachu*, okraj Voitsberg; v Laskem*.

Dne 23. decembra v Ormožu (sejem s ščetinariji).

Dne 24. decembra v Mariboru*; v Ptuj (sejem s ščetinariji); Stadldorf (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 27. decembra pri Kirchbachu*; v Obdachu*; v Lipnici*; v Lassingu, okraj Rottenmann; v Rogatu (sejem s ščetinariji); v Weitensteinu*; okraj Konjice; v Brežicah (svinjski sejem); v Mariahofu*, okraj Neumarkt.

Dne 29. decembra v Knittelfeldu; St. Oswald*, okraj Oberzeiring; v Spelfeldu*, okraj Lipnica; na Bizelskem*, okraj Brežice.

Dne 30. decembra v Ormožu (sejem s ščetinariji).

Dne 31. decembra v Ptuj (sejem s ščetinariji); v Stadldorfu (svinjski sejem), okraj Kozje.

Dne 2. januarja v Rogatu (sejem s ščetinariji).

Dne 3. januarja v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 5. januarja v Ormožu*; v Konjicah*; v Celju*.

Dne 7. januarja v Lučanah (sejem z drobnico); okr. Arnovž; v Ptuj (konjski, govejski in svinjski sejem).

Dne 8. januarja na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem).

Dne 9. januarja v Rogatu (sejem s ščetinariji).

Dne 10. januarja v Brežicah (svinjski sejem); v Groß-Kleinu (sejem s klavno živino), okraj Lipnica.

Dne 11. januarja na Planini, okraj Kozje.

Po bolezni

pride po navadi čas, v katerem se čuti ozdravilni utrujenosti in celo pri malem naporu opešanega. To stanje zahteva ravno tako pri otrocih kakor pri odraslih posebno pazljivosti. Poleg primerne hrane služi ozdraviteljskemu bistveno vedno lahko prebavljiva

Scottova emulzija iz ribjega olja

pomaga mu zlasti tudi do dobrega apetita. V Scottovi emulziji nahajajoče se najfinješe ribje oje je, kakor komaj kakšno drugo sredstvo, zato primerno, odpraviti čustvo utrujenosti, okrepčati truplo in življensko veselje vopet zbuditi.

Scottova emulzija iz ribjega olja je poleti ravno tako vplivna kakor v hladnejšem letnem času.

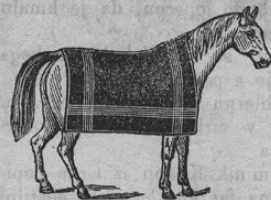
Cena orig. steklenice K 250. Dobi se v vseh lekarnah. Ako se glede na ta list naprej plačajo 50 vinarjev in poštnih znamkah na naslov Scott in Bowne, z. z. o. z. Dunaj VII. se dobi za poskušajo naš emulzijo zastoj.

28

Komaj verjetno je, da se dobi še ljudi, ki brez pomoči trpijo na revmatičnih, gibljivih in neuralgičnih boleznih, čeprav se lahko vsak dan v časopisih čita, da Fellerjev zeliščni esenc-fluid z. zn. „Elzafluid“ te bolečine takoj odpravi, kar potrjuje mnogo zdravnikov. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsaplatz št. 241 (Hrvaško) pošlje 12 steklenic franco za 5 kron. Imelo naj bi se to sredstvo vedno doma, istotako pa tudi Fellerjeve milo odvajajoče, sigurno vplivajoče Raharbara-kroglice z. zn. „Elza-kroglice“, od katerih se 6 škaltije za 4 kron franco razpošilja.

V velikih kosihi leži mnogo polja, ki naj se jih v spomlad obdeluje. Z umetnim gnojenjem ne se ne čaka do polne setve, ko se zbira mnogo različnega dela, marveč naj se daje že zdaj ob dnevih, prostih snega. Gnojenje s Tomazevo moko in sicer okoli 400—600 kg na ha na razkosano gredo. Ako se ne gnoji s hlevskim gnojem, naj se doda obenem primerno kaljevo gnojenje. To gnojenje na razkosano gredo ima ta dobiček, da se zgodi potrošenje v na delu revnem času ter da pride setev v spomlad v zemljo, v kateri so redilne snovi fino razdeljene ter lahko spremljajo.

Ako vam je Vaše zdravje drago, potem čitajte današnji insert o „Lysioformu“ in zahtevajte zanimivo knjigo „Kaj je higijena?“ zastoj od kemika Hubmann, Dunaj XX., Petrasch-gasse 4.

Eden milijon konjskih hodej
à K 2-90.

Bile so pripravljene da se prodajo na Balkanu, so pa tukaj ostale za voljo vojske. Narčene so iz prave Brnske-Himalaja-volne, so zato tople in neizgubijo potrebnosti za zimno, dolge so cirka 200 cm in 140 cm široke, barva je ali siva, ali žolta, ali rujava z lepimi barvanimi robi, 'samo zelo kratki čas se prodajo po polovici tovarne cene, prodajalca odje po K 2-90. Zimske konjske odeje so vredne dvakrat ta denar, in se dobijo samo tako dolgo po tej ceni, kakor dolgo seže naša zaloga.

1 zimska konjska odeja samo K 2-90
3 zimske konjske odeje samo K 8-25
6 zimskih konjskih odejev samo K 16-

Samo edina prodaja po povzetju pri 1258
M. Swoboda, Dunaj III./2., Hießgasse 13—114.

Šivalni stroji
- vseh zistemov, od najednostavnejše -
družinske mašine do čevljarske mašine.

Prijetno plačevanje na obroke.

Na vse mašine 5 let garancije. Vsa popravila in nadomestna dela najceneje pri

Hans Spruschina,
zastopnik Gritznerjevih
šivalnih strojev in
Puchovih kolesov
PTUJ, Färbergasse št. 3.

Glavna zaloga pri:

Vinz. Leposcha, Ptuj.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven klančine in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Po vojni!
presenetljivo
700 kosov za samo
3 K 80 h.

Ameriko
od 846
Antwerpena

z 12.000 do 19.000 tons velikimi parniki z dvojnimi šrajbami

Red Star Line
Prvorazredni parnik.

Zmerne cene.
Izborna oskrba. Odpotovanje vsak teden v soboto v Novi York, vsaki 14 dni v četrtak v Boston, Poizvedbe pri:
Red Star Line, Antwerpen, Dnaji IV., Wiedergürtel 20, Julius Popper, Innsbruck Südbahnstrasse 2, Franc Dolenc, Ljubljana, kolodvorska ulica 41. Leopold Frankl, Gradec, Joanneumring 16

Pridni agenti 1205

ki posetijo privatne kupe, sprejmejo se pri visoki proviziji. Ako so zmnožni, tudi proti tedni plači. Of. pod šifro „Tuchfabrik 3757“ na Haasensteins & Vogler, a. d. Praga, Ferdinandstr.

na obroke; deli najcenejši. III. cenik zastoj, P. Dušek, troznice pusk, koles in šivalnih strojev, Opotčno n. drž. železnici št. 2052 (Česko).

Fotografije kot znamke

(marke liči znamkam na pis-mih), in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki poslani fotografiji po cenit Otto Neumann, Prag, Karolinenthal št. 130. Ceniki se pošljejo na zahtevo brezplačno in franco 1216

Pridni učencec,

16 do 17 let star, sprejme se v mojem usnjarstvu s 1. januarjem 1914. Poleg krepke brane in stanovanja dobi 50 kron na leto za obleke. Karl Kirbisch, usnjar Sv. Trojica slov. gor. 1222

Da se v najem dobro idoča

trgovina
z mešanin blagom, tako dobro znana „Goldgrube“, takoj pri kolodvoru in glavni cesti. — Vprašanja na „V. A.“ post-restaurant, Pötschach. 1237

Reparature na šivalnih strojih

izvršijo se v naši delavnici hitro in strokovnjaško. Singer Co., akc. dr. za šivalne stroje, Ptuj, Hauptplatz 1. Največje in najstarejše podjetje za šivalne stroje. Na vprašanja vsako zaželjeno pojasnilo. Muštri šikanja in šivanja zastoj in franco. 368

K praznikom priporoča pristna narurna vina iz lastnih goric vinski iztoč

J. Kräber, Ptuj,

Allerheiliggengasse 13. 1255

Novo vino 72 vinarjev
Novi ljatomerski rizlink 95
Zavrčko 1912 80
Zavrčko staro 96
Ljatomersko staro 1 K 12
Sadni most 32

Zanesljivi

kučijaž

leđičen ali oženjen se sprejme. Prepisi spričeval in plačilni zahtevki naj se pošljejo na

F. C. Schwab, Ptuj.

Špecerijske štelaže

rabljene proda kompletno in razdeljene Alež Schuideritsch, Maribor „Theresienhof.“ 1213

Starejši mož

z dobrih spričevali, ki govori nemško in slovensko, išče službo kot hišni hlapec, gospodinski hlapec itd. Razume se na vsako poljsko in vinogradniško delo. Pojasnila daje uprava „Štajerca“. 1262

posestvo

na sp. Štaj. v trgu iz zidane hiše s 3 sobami, kuhinje, klet, hlev za kravo in svinje, kolarnica, studenec, potem njive, travnišče, rodovitno in vse v ravnini, redi se krava in več svinj. Cena je 7000 kron, polovica ostane knjižnena; prapravno za vsakega rukodeica, penzionista, 1/2 ure od železnice. Več pove: Ivan Svagor v S.udenah. Za odgovor se prosi znamko.

Zaslugek

povedo na lastni domu. Lahka štrikarja. Prosp. brez troškov. Karl Wolf, Dunaj, VII, Mariahilferstrasse 82. 561

ste rabili hude izraze — priporočam stranka-
ma, naj se poravnata.

Slikar: Krasen je ta solnčni zahod, ne-
beško lep! Poglej, kako se barve menjavajo,
kako se druga v drugo zlija, kako nastajajo
nove nijanse — o, jezik naš je pač prebožen,
da bi to popisal. Kako naj se imenuje to me-
njavo barv? — Gospodična: Pri kikljah se
pravi šanzan (changeant).

Gostilničar: Kam si pa spravil tuja,
ki je ponoči prišel. — Hlapec: Svojo poste-
ljo sem mu odstopil in sem šel v hlev spat.
Ampak zabavljaj je — seveda, postelja je bila
gorka. — Gostilničar: Postelja še gorka —
mu bom pa za kurjavo zaračunal 50 vinarjev.

Prvi kolesar: Torej naš prijatelj
Joško, ta zdaj kar živi od svojega kolesa. —
Drugi kolesar: Kako to — ali je postal
profesionalen vozač in agent? — Prvi ko-
lesar: Kaj še! Svojo kolo je — zastavil.

Nevesta: Ali mi boš redno vsak dan
pisal? — Ženin: Ne vem, dušica... težko
se lotim pisanja... — Nevesta: A jaz
hočem vsak dan pismo nezagotovo, da si mi
zvest. — Ženin: Veš kaj — zmeniva se dru-
gače; dokler ti bom zvest, ti sploh ne bom
pisal.

— E, slišite, povejte mi no, kaj je z va-
šim sinom Karlom? — O, ta je lepo naprej
prišel. — No, to me pa veseli. Veste, nisem
prav verjel, da bo kaj iz njega, ker je tako
nesramno lagal. — In ravno to je njegova
sreča. H klerikalcem je pristopil in ker zna
tako izvrstno lagati, postane še poslanec.

Občinska šparkasa v Ormožu

ustanovljena leta 1879.

Štev. konta poštne hranilnice 32036.
- Žiro-konto pri avstro-ogrski banki. -

Sprejema 1214

vsak dan hranilna vloge, izposoja do-
mače štedilnice in daje vsak dopoldan
radovoljno in brezplačno pejasnila v
vseh hranilničnih zadevah. Rentni
davek plačuje šparkasa sama.

Za vloge jamči razven rezervnega
sklada mesna občina v Ormožu z
vsem svojim premoženjem.

Šparkasa je podvržena državnem nad-
zorstvu in državni reviziji in je torej
za vloge najzanesljivejši in najvarnejši
denarni zavod.

Ravnateljstvo.

Priporočljiva domača sredstva.

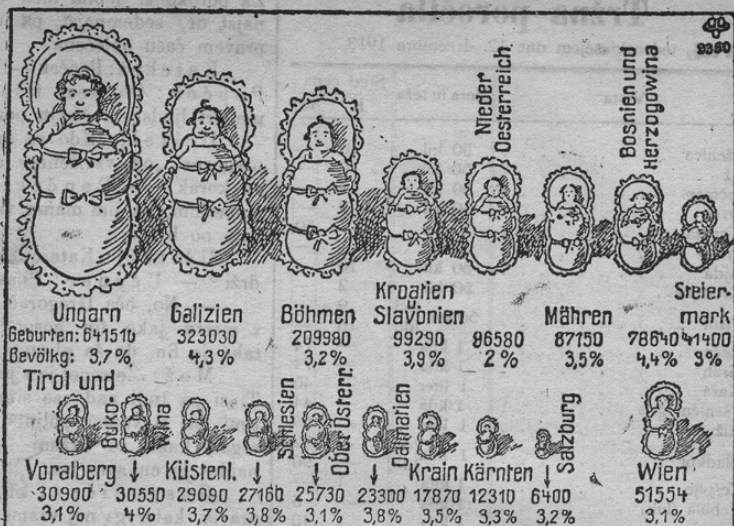
Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti
slabosti in bledičnosti (Bleichsuht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 120 K proti
kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi
à 80 vin. — Čaj proti gubti à 80 vin. — Balzam za
gibt, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki od-
strani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 120 K.
Prašek proti odvajenju krvi v živalski vodi à 160.
— Izvrstni stруп za podgane, miši, ščurke à K 1.— Raz-
pošiljatev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Koroškem.

Trgovina z orožjem, c. k. zaloga smodnika
LECHNER u. JUNGL, GRADEC, Sporgasse 1
priporoča po fabričnih cenah kot najboljše orožje za branitev
autom. žepne pištole, precizno pristreljene v zistemih „Brow-
ning“, „Steyer“, „Mauzer“ in „Bayard“. Revolvri v najbogatejši
izbiri že od K 6-50 naprej. Flobert-puške in karabinerji, dvo-
cevne Lancaster-lovske-puške od 36 K naprej. Patrone, ovitke
patronov itd. Cenik zastojn in franko. 34

Rojstva v Avstro- Ogrski.

Današnja slika daje
zanimivi pregled šte-
vila rojstev enega leta
v posameznih deželah
avstro-ogrske monarhi-
je. V zadnjem letu zgo-
dilo se je na Avstro-
Ogrskem 1.780.870 roj-
stev, to je 3,6% pre-
bivalstva. Na Avstrijo
samo odpade 961.430
rojstev, ostalo pa na
Ogrsko. Iz naše slike
je razvidno, da je pro-
centualno največ roj-
stev v Bosniji in v
Galaciji, najmanj pa na
Nižje-Avstrijskem. Šta-
jerska imela je 41.400
rojstev (3%), Koroš-
ka 12.310 rojstev
(3,3%) in Kranjska
17.870 (3,5%).

Zahl der Geburten eines Jahres in den einzelnen Ländern Österreich-Ungarns

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. poš-
tno - hranilnič-
nem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

priporoča se glede vsakega med
hranilnične zadeve spadajočega
posredovanja, istotako tudi za
posredovanje vsakršnega posla
z avst. ogersko banko. Stran-
kam se med uradnimi urami
radovoljno in brezplačno vsaka
zadeva pojasni in po vsem
vstreže.

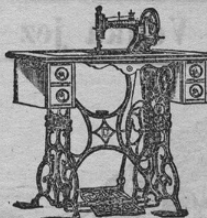
Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta
1862.

Giro-konto pri
podružnici avst.
ogerske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob
delavnikih od
8—12 ure.

Brata Slawitsch v Ptuj

Floriansplatz in Ungarlorgasse

priporočata izvrstne šivalne stroje
(Nähmaschinen) po sledeči ceni:
Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60—70—
Dürkopp-Singer . . K 70—90—
Dürkopp-Ringschiff za ši-
vilje K 130—
Dürkopp-Zentralbobbin
za šivilje K 140—
Dürkopp-Ringschiff za
krojake K 160—

Dürkopp-Zentralbobbin mit versenkbarem Oberteil,
Luxusausstattung K 160—180—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljarje K 160—180—
Minerva A K 120—
Minerva C za krojače in čevljarje K 160—
Howe C za krojače in čevljarje K 90—
Deli (Standteile) za vsakovrstne stroje. — Najine cene so nižje
kakor povsod in se po pogodbi plačuje tudi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsek zaupno do nas obrne, ker solidnost
je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.
Cenik brezplačno.

Opomin: Dürkopp-mašine so izborno primerne za vsa šivalna dela
in šitkanje. Navodilo za šitkanje dobi vsak kupec zastojn.

Denar na cesti!

Razpošiljam pelerine za moške 120—130 cm
dolge v temno sivi ali črni barvi za samo

kron 11⁵⁰

v dobrem blagu stane drugod K 18.—
Kdor dve na roči, se pošlje proti povzetju pošt-
nino prosto. — Cenik drugega blaga na zahtevo
brezplačno.

R. Miklauc, Ljubljana 204.

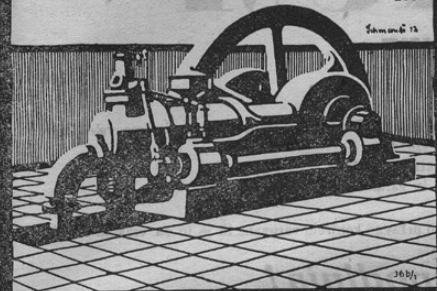
Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj

izvršuje
vse vrste posredovanja najhitreje.
Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Nedoseženo
Originalni „Otto“ motorji
Lokomobili
Sesalni plinski motorji
in naprave
Motorji za surovo olje

1032

118.000 motorjev z 1.220.000 najvišjimi močmi daleč odano!

Prošpekte, proračune stroškov itd. zastonj.

LANGEN & WOLF, DUNAJ X.
Luxemburgerstrasse 53 E.

Lasna inženirska pisarna Gradec, Ankerstrasse 10.

Prava nikel-anker-remontoar-ura sistem
Roskopf-patent.

Št. 1000 R., odprta, v niklastem ohišju, ki dobro zapira, z varstveno plombo, z lepimi dvignj. oksid. figurami, kakor: konj z vozom, kolesar, barka, kmetovalec, jezdec, rudar, vrtnar, žetev, s cifernico iz emajla in sekundnim kazalcem, natanko regul., K 520. Brez rizike! Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razposiljatev po povzetju skozi priznano izborno svetovno firmo

prva fabrika ur
HANNS KONRAD,
c. in kr. dvorni liferant, Brück
št. 5.322 (Česko.)

Glavni katalog z nad 4000 podobami na zahtevo zastonj in poštnine prosto. 918

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (bлагajna je od

12. do 1. ure zjutraj); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brusebad“ z rjuho K — 70

Zemlja

je važna in hladna, tudi poleti. Kdor se giblje mnogo na prostem, je torej lahko prehlajenju, revmatičnim in gihtičnim bolečinam izpostavljen. Pozimi dostikrat v stanovanjih vleče, ali so preobilo ali pa premalo zakurjena in vlažna. Tudi tukaj nastopajo vedno revmatične, gihtične bolezni, bolelost v vratu, zobobol in bolezni v prsih, bodenje na strani ter mnogo drugih bolezni. O dobrih domačih sredstvih dokazuje le resnica iz ust izkušanih ljudi več, nego vsako sebično hvalenje. Taki izborni, priznani pre-

Vprašajte

enkrat svojega hišnega zdravnika, ta Vam bode tudi potrdil, da dobrega, zanesljivega desinfekcijskega sredstva v nobeni domačiji ne sme manjkati. Za umivanje ran in poškodb, za desinfekcijo na bolniški postelji, za intimno toaleta dam (ir gacijo) je najboljšje

LYSOL FORM

v $\frac{1}{2}$ —1% ni raztopini razbiti. — Lysolform je preiskušeno že eno desetletje priznano in znanstveno pregledano desinfekcijsko sredstvo. Se dobi z navodilom za rabo v vsaki apoteki in drožeriji. originalna steklenica 80 vinarjev. — Zanimivo knjigo „Kaj je higijena“ pošlje Vam zastonj na zahtevo A. HUBMANN, referent „Lysolform“-tovarnice, Dunaj, XX., Petraschgasse 4. 880

1050

Nagrobne
vence

po ceni od 4 K do 5—,
6—, 7—, 8— in 10—
priporočata v najboljši
Izvršitvi

brata SLAWITSCH, Ptuj.

SINGER

„66“

116 šivalni stroj 20. stoletja.
Kupujte le v naših prodajalnah ali skozi
naše agente.

Singer Co, akc. dr. za šivalne stroje
Ptuj, Hauptplatz 1.

Svarilo pred posnetki! Vse od drugih prodajalnih šivalnih strojev pod imenom „Singer“ ponujani stroji so izdelani po imenu naših starejših sistemov, ki zadržajo v tajnosti, delazmožnosti in konstrukciji daleč za našimi novejšimi sistemi.

Na pr. vprašanja vsakokrat zaželeno pojasnilo!
Vzorci vezanja, šivanja in stopljanja zastonj in franko — Reparaturne vsake vrste se napravijo hitro in obračunajo najceneje.

parati so, kakor vemo iz lastne izkušnje, Fellerjev bolečine odpravljajoči, zdravilni, okrepčevalni fluid z zn. „Elsafluid“ ter Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn. „Elsapillen.“ Ta en dokaz: Dr. Neugebauer na Danaju VIII, Laudongasse 42, piše: „Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ se je nekemu 83 letnemu možu, ki trpi na „Arteriosklerose“, od prijateljske strani priporočalo, da odpravi slabost miškelov njegovih nog. Resnično mu je to prijetno namazanje dobre službe storilo in izjavlja ta gospod, da grè zdaj bolje.“ Gospod dr. R. Schmidt, Pitten, Nizje-Avstrijsko, piše: „S Fellerjevima dvema Elsa-preparatoma, zlasti z Vašim fluidom in Va-

Billige Kohle.

Premog po nizki ceni.

Hochwertige Lignit-Stückkohle aus dem
- Kohlenwerke in Ladanje (Kroatien) -
mit 3847 Kalorien und einer Zusammensetzung

von
45 87% Kohlenstoff,
3 38% Wasserstoff,
17 05% Sauer- und Stickstoff,
0 02% Schwefel,
25 20% Wasser und

nur 8 50% Asche, nach vorgenommener
Analyse bei der k. k. geologischen Reichsanstalt
in Wien.

Preis Kronen 120.—

franko verladen Waggon ab Station Friedau.

Ta premog stane K 120.—

(Waggon) od postaje Ormož (Friedau).

Aufträge nehmen entgegen

Brüder Slawitsch, Pettau

Naročila sprejmeta

brata Slawitsch v Ptuj

ali
Richard Tolazzi v Ormožu
(Friedau.)

2 viničarski družini

s 3 delavskimi močmi se pod
dobrimi pogoji takoj sprejmeta pri dr.
Paul Varda, c. k. okrajni nad-
zdravnik v Ljutomeru.

1227

Nabirajte naše listke za dobitke!

Perilo postane belo kot sneg

se vzdržuje — se ne obrabi — se ne pokvari — se umiva sama pri rabi

Estermannovega

„Frauenrecht“=praška iz mila

v originalnih zavojih po 10, 20 in 35 vinarjev. — Za listkom za darila.

Edini fabrikanti Estermann: A. G. Linz-Donau

Alois Schnideritsch

Maribor

Theresienhof

ravno ob novem državnem mostu

kupuje po najboljših cenah:

fižol, ajdo, koruzo, rž, oves,
pšenico, ki se tudi za moko
izmenja.

1212

Kupite tam pa tudi:

Sladkor, kavo, moko, riž,
sol, špeh, olje, čaj, rum,
slivovko, rozine, weinberle,
pecivo in sveče za božično
drevesce, vse v dobri, čisti
in jako ceni kakovosti

1 zavoje najboljšega kvasa
50 vinarjev.

Vsaka odjemalka Stumpf, ve dobre ržene kave dobi
k vsakemu zavoju (5 kg K 4 — franko) 2 darila, pri
večkratnem odjemanju tudi štofe za

bluze zastonj

s kavo poslane. Vrečica se da porabiti kot poso-
dini pri. 1126

Josef Stumpf,

fabrika ržene kave

Štlov na L., Češko).

Poskusi in prošpekti zastonj in franko.

Prosimo le direktno pri zgorajšni firmi naročiti,
ker je glasom ob. postave agentom pri kazni i re-
povedano, prodajati v zasebnih hišah rženo kavo.

Oženjeni kravji hlapec

za posestvo pri Ptuj, katerega žena zna mol-
ziti, se takoj sprejme.

Vpraša se

1233

v Ptuj, Herrengasse 25, I. nadstropje.

Poljubite zahtevati vzorec!

Barhanti, flaneli, modno sukno, opreme (Ausstattung)
platno, damasti, kanefas itd. vse novosti, ki jih franko razpošilja
najbolje poznana razpošiljalna hiša 1219

V. J. Havliček & brat, Podebrad (Češko).

Tudi razpošiljamo 1 zavoje 40 m restov od zimskih in poletnih
pralnih štofov sortiranih po širokosti 1 do 8 m za samo 18 kron
franko po povzetju. Priložnostni nakup! Enorm ceno!

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovite, splošno preiskusene svetovne marke

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili.

1105

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kernfett) z velepasteurizirano smetano in ima vsled tega
najvišjo redilno vrednost ter je v resnici zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši naravni produkt.

„UNIKUM“ je za 50% cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavoju
razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se valed tega z drugimi naznanili zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar
pečete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“ MARGARINO

Se dobi povsod.

Poskušnje gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in puter, DUNAJ XIV.

V uradno pharmakopaejni — zaznamek laškega kraljestva sprejeto.

SYRUP PAGLIANO

prof. ERNESTA PAGLIANO v NEAPOLI

Calata San Marco 4.

Ali tekoč, ali prahast, ali v stisjenih kroglicah.
Najboljše zdravilo za snajenje krvi in za osvežbo. Najboljše za
zdravilo v spomladi in v jeseni. Nagrajen: lekarnična izstava
1894. — Laška higijenična izstava 1900 z veliko zlato medaljo. —
Mednarodna izstava v Milanu 1906. — Mednarodna izstava Buenos-
Aires 1910 z velikim častnim diplomom zlate medalje. — Med-
narodna higijenična izstava v Rimu 1912 veliki častni diplom
Se dobi v vseh boljših lekarnih.

Svarilo:

Da nihče ne bode zapeljan od mnogih posnemanj, kateri
zdravju škodujejo, prosimo zahtevajte zmiraj samo našo
znamko: SYRUP PAGLIANO prof. Ernesta Pagliano
v Neapoli in ne drugo.

Pri nas se izve, kako se z našim syrupom zdravi in vse
drugo natančneje.

Služstvo in pisarstvo v vseh jezikih.

Naši specialitete se prodajo po celi avstrijski državi pri
vseh naših zalozih brez uvoznine

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v
velikem izboru se do-
biva v veliki trgovini
Johann Koss

CELJE

na kolodvorskem prostoru.
(Zahtevajte cenik.) 224

Lepo posestvo!

1215

na Spodnjem Koroškem, v vasi, tik cesti in tekoči vodi,
blizu mesta in kolodvora, poslopje zidano, prostorno in
prav v dobrem stanu, skupaj 39 joh veliko, n. pr. 13
joh njiv, 6 joh travnikov in nad 20 joh gozdnih parcel,
se zaradi starosti prav po ceni za 24000 K prod. Na-
tančneje se izve **posta restante Pliberk (Bleiburg)**
pod „G. L.“

Priznано dobro in ceno

se dobi

rezano blago, perilo in obleke
pri Adolfu Wesiak, Maribor, Hauptplatz, Ecke Domgasse.

Vsaka žena svoja lastna šivilja.

Umetnost, naučiti se v 5 minutah rezati (zu-
schneiden). Se nikdar ni bilo za žene in de-
kleta nekaj zanimivejšega, kakor zistem re-
zanja „Matador“. Po njim se v komaj 5 mi-
nutah rezanje damskih in otroških garderob
nauči. Čez 150.000 komadov že prodanih. Ne-
obhodno potrebno v vsaki domačiji. — Cena
kompletno K 3-20. Poština posebej 35 vin.

Razpošilja:

Bertha Hartig, Gablonz a. Neisse.

1906

V zdraviliščih zoper pljučne bolezni

m. dr. v Davosu, Arosi, Leyninu itd. se rabi stalno

kot priznано sredstvo SIROLIN-„Roche“; olajša in odpravi bolezni organov za dihanje v razmeroma kratkem času.
Stori jako dobro, poveča apetit in vpliva skrajno ugodno na splošno počutenje. Originalni zavoje à K 4-— se dobi v
vseh apotekah.

SIROLIN-„Roche“

307

Posebno priporočamo

veliko trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar
kmet le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke,**
klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-
grobne vence in trakove, z eno besedo vse.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave . .

(Straschill's Kräuter-Bitter)

iz premiiirane štajerske žgalnice finega domačega žganja in veledestilacije

Max Straschill v Ptuj.

To je izdelek najvišje dovršenosti in nedosežen v dobroti ter vplivu.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je dvojna želodčna grenčica iz zelenjave in korenin. Izdeluje se iz najboljših kot domača sredstva znanih dobro vplivajočih zdravilnih zelenjav in korenin ter iz najboljših temeljnih snovi.

V Straschill'ovi grenčici iz zelenjave

vporebi se le izbrane najfinejše aromatične zdravilne zelenjave in korenine najizbornejše vrste. Ekstrakcija t. j. dobava in izsesanje vplivajočih snovi iz zelenjav in korenin, zgodi se po najnovejšem, znanstveno izkušenem ekstrakcijskem načinu. S posameznimi zelenjavami in koreninami se različno ravna in sicer na ta način, da se porabi za vsako rastlino (Droge) svojo ekstrakcijsko metodo, po kateri se iz iste najboljše zahtevano snov izvleče.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je čisti, naravni izvleček (ekstrakt) najboljših zdravilnih zelenjav in najboljše vplivajočih korenin.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

vpliva vsled svoje sestave mlo na prebavljanje, okrepeča želodec in truplo in je jako prijetna.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je domače in želodčno sredstvo, napravljeno z ozirom na namen. — V nobeni domačiji naj je ne manjka!

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je neobhodno potrebna pri večjem telesnem naporu in štrapacah. Posebno priporoča se Straschillovo grenčico iz zelenjave za turiste, lovce, potnike na morju, vojaštvo, romarje itd.

Straschill'ova grenčica iz zelenjave

je izvrstna dvojna želodčnagrenčica iz zelenjave in korenin (garantirano prosta od vseh esenc in ostrih, zdravju škodljivih snovi.)

Zahteva naj se povsod izrecno

Straschill'ovo grenčico iz zelenjave

(„Straschill's Kräuter-Bitter“)

in zavrne naj se vsako drugo manjvredno blago.

MAX STRASCHILL v PTUJU

1914.

Vesele praznike in obilo sreče v novem letu!

L.F. Slawitsch & Heller

trgovina z manufakturnim blagom i. t. d.
Ptuj, Florianiplatz.

Adolf Sellinschegg

trgovina s špecerijo in deželnimi produkti
Ptuj.

Leopold Slawitsch

trgovca s špecerijo, kratkim blagom, štrikanim blagom, kolesi, šivalni stroji i. t. d.
Ptuj, Florianiplatz
(filijalka pri dravskem mostu).

Josef Kasimir

trgovina s špecerijskim blagom, barvami itd.
Ptuj.

Franz Hoinig

trgovina s štrikanim in kratkim blagom, obleke itd. Ptuj.

Alois Muchitsch

trgovina z manufakturnim blagom
v Ptuj.

Šparkasa

dež. kn. komornega mesta
Ptuj.

Karl Ackermann

urar, trgovina z zlatim in srebrnim blagom
Ptuj, gledališko poslopje.

Machalka & Korsche

trgovina s špecerijskim in drugim blagom
Ptuj, Florianiplatz.

Franz Werhonig

urar, trgovina z zlatim in srebrnim blagom
Ptuj, Färbergasse.

Jos. Ornig

pekarija, trgovina s soljo in moko
Ptuj, Florianiplatz.

Karl Kasper

špecerijska trgovina, zaloga smodnika in engros-zaloga umetnega gnoja
v Ptuj.

Veit Kelc

lončarski mojster, 1260
bogato založena lončarija v
Ptuj.

1. list.
srebrna oklepna verižica z privezkom zastanj.

Da dobim nove kupce, prodam srebrno uro z dvojnim plaščem z izvrstnim zapinjalcem rem. kolesjem na rubnih tekajočo (š zaklope), ure so bile določene za Turško, za ceno K 5.— z verižico vred. Nihče naj ne zamudi to priložnost, to na pol darovano uro kupiti. Naročite hitro, ker so ure v kratkem času prodane!

3 leta pisarna garancija!
Poslje se po povzetju

Izvozna hiša za ure Max Böhnel
Dunaj IV., Margarethenstrasse št. 27/51. 1278
Originalni cenik tovarne zastanj.

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg sivih šilasnih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjših sneženo belih, šilasnih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flauza (Daunen) sivga 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjši prsi 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nenkinga, 1 tuhent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnima blazinama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flamnastim perjem za postelje 16 K; pol-daune 20 K; daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 8 K, 8 K 50 h, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716, Češko (Böhmen) Cenik gratis in franko. 823

Namesto K 12.— samo K 5.—
15.000 parov čevljev na žnore

glasom podobe, popolnoma z dobrega usnja in močnim, žebanin podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam vsled tega par pod proizvodno ceno za samo K 5.—. Se dobijo za gospode in dame in vsaki velikosti.

Poslje po povzetju

1254

Eksportna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/28.

Garancia 3—5 let.

Ta imitirana srebrna ura 1049

Cenik zastanj in franco.

3 močne plašče, krasno vrezana n. pr. konj, jelen in drugo, masivni stroj, srebrna ali zlata cifernica, prodajam tako dolgo kakor seže zaloga po K 5.50, s krasno verižico in privezkom K 6.50, masivna nikelnja Koskop-ura K 4.50, budilnica z srebrnimi zvoni, nikel ali baker, 22 cm visoka, glasno in jasno zvoneča K 5.—; zlata duble ura, 3 plašče, vrezana K 7.—. — Kar ne dopade se sme izmenjati ali denar nazaj. Pošiljatev samo po povzetju JINDRICH LANGER, Dunaj V., Schönbrunnerstrasse št. 85/25.

Kwizda fluid

(znamka kača)
turistovski fluid

Staroznano, aromatično mazilo za okrepčanje in osveženje kit ter muskelinov. Se rabi uspešno od turistov, kolesarjev, levocev in jezdecov v okrepčanje in zopetno okrepčanje po daljših turah. — Nadalje proti glitju, revmi, išias, heksenšusu itd.

Cena 1 steklenice 2 K, 1/2 steklenice K1.20K.

Kwizda fluid se dobi pristen le s poleg stoječo varstveno znamko v lekarnah. Vsakodnevna poštna razpošiljatev po glavni zalogi:

FRANC JOH. KWIZDA
c. in kr. avstr., kr. rumunski in bulg. dvorni liferant, okrožni lekarnar 817
KORNEUBURG PRI DUNAJU.

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši izvrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj I., drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah.

Kupiti se želi kmetsko posestvo

z dobrimi njivami in travniki, ne daleč od železniške postaje, cerkve in šole, se kupi. Naznaniti se mora plačilne pogoje, nadalje, koliko dolga je prevzeti. Ponudbe je vposlati pod šifro „K. Grimm“ na upravo „Realitätenmarkt“, oblastv. dovoljeni promet s posestvi, Gradec, Hamerlinggasse 6.

Kupiti se želi gostilno z ekonomijo najljubše v kakšnem trgu ali ob kakšni državni cesti ležeče. V dopisih je omeniti, koliko oralov njive, travnika in gozda obsega, kako velik je letni iztoč pijače, koliko velik mrtvi in živi inventar, koliko je takoj plačati in koliko dolgov za prevzeti. Ponudbe pod šifro „Karl Stelzer“ na upravo „Realitätenmarkt“, Gradec, Hamerlinggasse 6.